
DOJAZDY DO PRACY W WOJEWÓDZTWIE ZACHODNIOPOMORSKIM W 2011 ROKU

Przedstawione w niniejszym opracowaniu zjawisko dojazdów do pracy opiera się na wynikach badania przeprowadzonego przez Główny Urząd Statystyczny w 2011 r. na podstawie danych zawartych w rejestrach administracyjnych, pozyskanych przez statystykę publiczną na potrzeby Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011. Zebrane dane umożliwiły identyfikację terytorialną miejsc pracy osób pracujących (pracowników najemnych) poza jednostką administracyjną zamieszkania. Informacja ta w połączeniu z danymi o miejscu zamieszkania tych osób pozwala wyznaczać natężenie i kierunki przepływów ludności związanych z pracą, a także charakteryzować dojeżdżających według płci i wieku.

Niniejsze opracowanie ukazuje zjawisko dojazdów do pracy w województwie zachodniopomorskim według gmin na tle pozostałych województw z uwzględnieniem przepływów między częścią miejską i wiejską wszystkich gmin miejsko-wiejskich.

W analizie i prezentacji dojazdów do pracy przyjęto, że:

pracownicy najemni (zatrudnieni) – osoby, których źródłem przychodu są wynagrodzenia ze stosunku: pracy, służbowego, spółdzielczego, z pracy nakładczej, a także zasiłki pieniężne z ubezpieczenia społecznego wypłacane przez zakład pracy;

dojeżdżający do pracy – zatrudnieni mieszkający w danym województwie, których miejsce pracy znajduje się poza granicami administracyjnymi ich gminy zamieszkania;

wyjeżdżający do pracy:

- 1) pracownicy najemni (zatrudnieni), którzy wyjeżdżają z gminy zamieszkania do innej gminy, gdzie jest ich miejsce pracy;
- 2) pracownicy najemni (zatrudnieni), którzy wyjeżdżają z województwa zamieszkania do innego województwa, gdzie jest ich miejsce pracy;

przyjeżdżający do pracy:

- 1) pracownicy najemni (zatrudnieni), którzy przyjeżdżają z gminy swojego zamieszkania do innej gminy, gdzie jest ich miejsce pracy;
- 2) pracownicy najemni (zatrudnieni), którzy przyjeżdżają z województwa swojego zamieszkania do innego województwa, gdzie jest ich miejsce pracy;

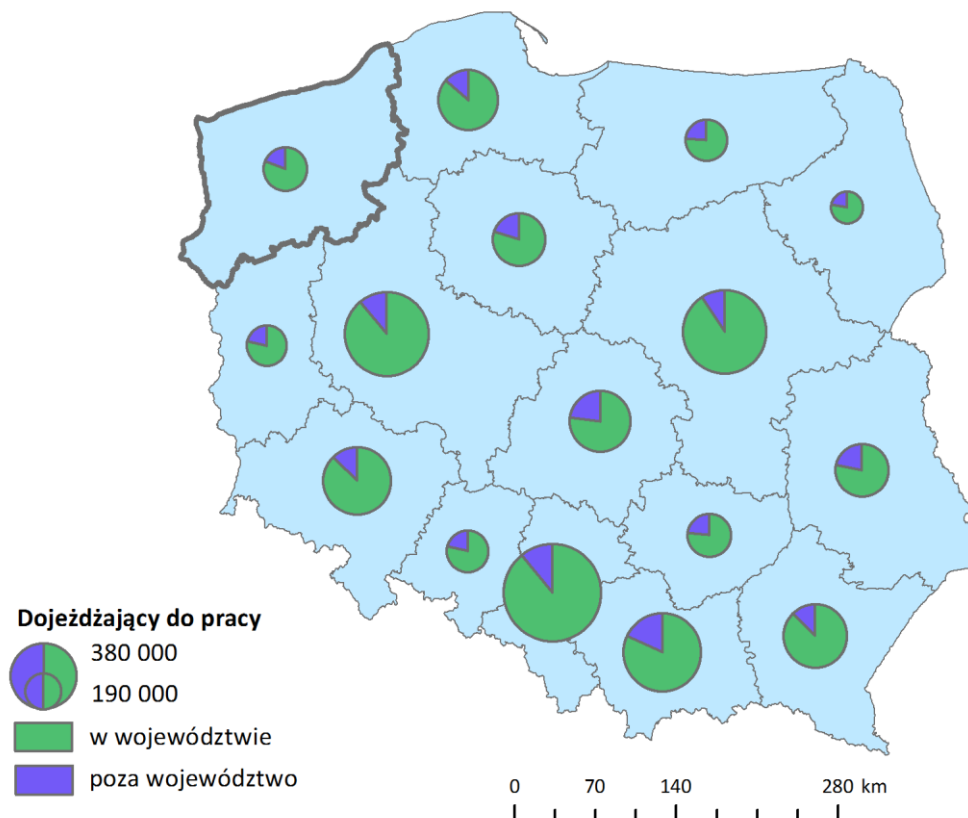
iloraz przepływów – stosunek liczby przyjeżdżających do liczby wyjeżdżających do pracy dla danej jednostki terytorialnej.

Dokładny opis źródeł danych, metodyka opracowania oraz tendencje rozkładu prezentowanego zjawiska dla Polski znajdują się w publikacji *Dojazdy do pracy. Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2011* dostępnej na stronie internetowej:

<http://stat.gov.pl/spisy-powszechne/nsp-2011/nsp-2011-wyniki/dojazdy-do-pracy-nsp-2011,7,1.html>

DOJEŹDZAJĄCY DO PRACY

Dojeżdżający do pracy według województw

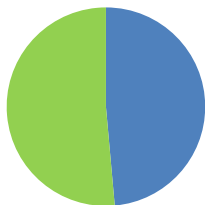
Z przeprowadzonego w ramach NSP 2011 badania dojazdów do pracy wynika, że w województwie zachodniopomorskim 98,1 tys. pracowników najemnych dojeżdżało do pracy poza granice gminy w której mieszkają, co stanowiło 3,1% wszystkich dojeżdżających do pracy w Polsce. Spośród wszystkich dojazdów 80,5% stanowiły dojazdy wewnątrz województwa (w kraju 84,6%).

Największą liczbę dojeżdżających do pracy zanotowano w województwie śląskim (487,3 tys.), wielkopolskim (363,2 tys.), mazowieckim (356,6 tys.) i małopolskim (311,4 tys.). Najmniej takich osób zamieszkiwało w województwie podlaskim (52,8 tys.).

Najwyższy odsetek dojeżdżających do pracy wewnątrz województwa odnotowano w województwie mazowieckim (90,6%), a najniższy – w województwie warmińsko-mazurskim (76,0%).

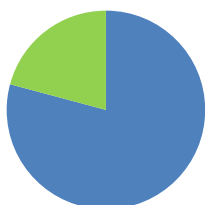
Struktura dojeżdżających do pracy według wybranych kryteriów - województwo zachodniopomorskie

Miejsce zamieszkania

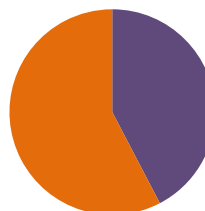
■ miasta ■ tereny wiejskie

Miejsce pracy

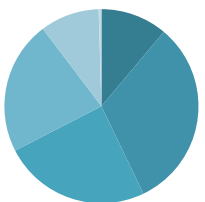
■ miasta ■ tereny wiejskie

Płeć

■ kobiety ■ mężczyźni

Grupy wieku

■ 15 - 24 lata ■ 25 - 34
■ 35 - 44 ■ 45 - 54
■ 55 - 64 ■ 65 lat i więcej

W 2011 r. struktura dojeżdżających do pracy według miejsca zamieszkania rozkładała się równomiernie, z niewielką przewagą dojeżdżających z terenów wiejskich (51,4%). Jedynie w czterech województwach (dolnośląskim, podlaskim, pomorskim i śląskim) więcej osób dojeżdżało do pracy z miast niż z terenów wiejskich. Największy odsetek dojeżdżających do pracy z terenów wiejskich zanotowano w województwie podkarpackim (75,2%), natomiast z miast – w województwie śląskim (67,3%).

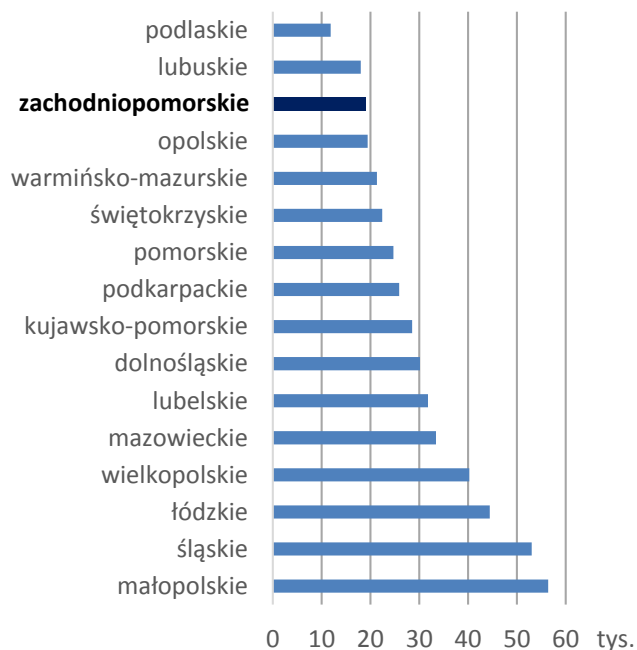
W województwie zachodniopomorskim, podobnie jak we wszystkich pozostałych województwach, miejsce pracy zdecydowanej większości osób dojeżdżających do pracy znajdowało się w miastach (79,2%). Największą wartość tego wskaźnika zaobserwowano w województwie śląskim (88,6%), a najniższą – w województwie wielkopolskim (69,0%).

W zbiorowości dojeżdżających do pracy w województwie zachodniopomorskim w 2011 r. przeważali mężczyźni, stanowiąc 57,7% ogółu dojeżdżających (56,6 tys. osób). We wszystkich województwach dojeżdżało do pracy więcej mężczyzn niż kobiet. Najwięcej mężczyzn dojeżdżało w województwie śląskim i warmińsko-mazurskim (po 59,6% ogółu dojeżdżających). Najwyższy odsetek kobiet przekraczających w drodze do pracy granicę gminy zamieszkania wystąpił w 2011 r. w województwie mazowieckim (46,1%).

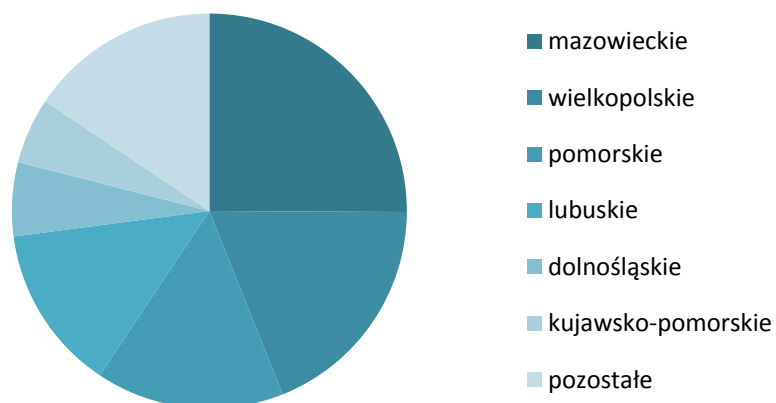
W 2011 r. najliczniejszą grupę dojeżdżających do pracy w województwie zachodniopomorskim stanowili pracownicy w wieku 25-34 lata (tj. 31,8% dojeżdżających ogółem). W grupach wieku 35-44 i 45-54 lata ich udział był nieco niższy i wynosił odpowiednio 24,6% i 22,3%. Zdecydowanie najmniej osób, które dojeżdżały do pracy miało 65 lat i więcej (0,5%). Analogiczne tendencje obserwowano we wszystkich województwach.

WYJEŹDZAJĄCY DO PRACY

Wyjeżdżający do pracy z województw

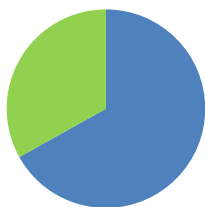
Kierunki wyjazdów do pracy z województwa zachodniopomorskiego według województw

Z województwa zachodniopomorskiego do pracy w innym województwie wyjeżdżało w 2011 r. 19,2 tys. osób. Najchętniej wybieranym kierunkiem wyjazdu było województwo mazowieckie (4,8 tys. osób, tj. 25,1% ogółu wyjeżdżających), wielkopolskie (3,6 tys. osób, tj. 18,8%) i pomorskie (3,0 tys. osób, tj. 15,4%). Mieszkańcy województwa zachodniopomorskiego najrzadziej wyjeżdżali do pracy do województw: podlaskiego, podkarpackiego, lubelskiego, opolskiego i świętokrzyskiego (po mniej niż 1% ogółu wyjeżdżających).

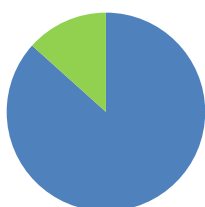
Struktura wyjeżdżających do pracy z województwa zachodniopomorskiego według wybranych kryteriów

Miejsce zamieszkania

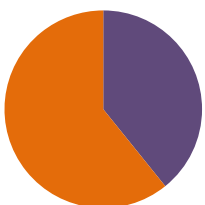
■ miasta ■ tereny wiejskie

Miejsce pracy

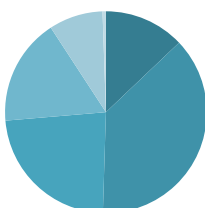
■ miasta ■ tereny wiejskie

Płeć

■ kobiety ■ mężczyźni

Grupy wieku

■ 15 - 24 lata ■ 25 - 34
 ■ 35 - 44 ■ 45 - 54
 ■ 55 - 64 ■ 65 lat i więcej

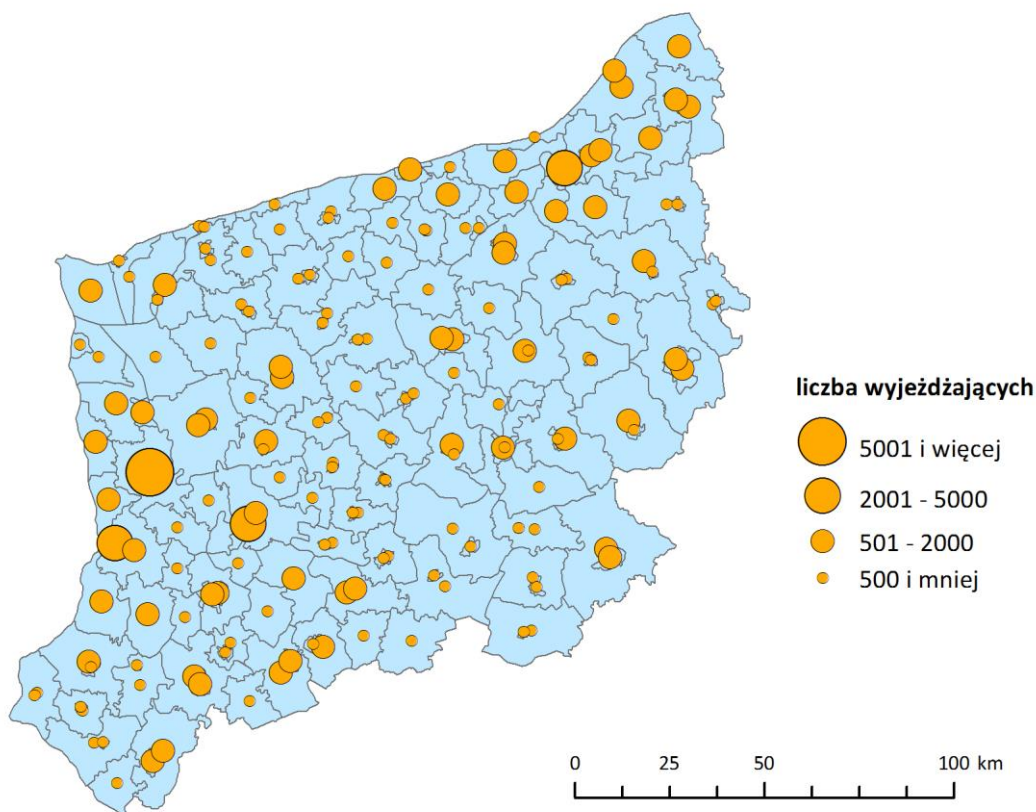
W 2011 r. w strukturze wyjeżdżających do pracy według miejsca zamieszkania w województwie zachodniopomorskim większość (66,9%) stanowiły osoby zamieszkujące miasta. Udział ten był wyższy niż średnio w kraju (60,5%), a najwyższy odsetek zanotowano w województwie śląskim. Jedynie w województwie podkarpackim, lubelskim i świętokrzyskim więcej osób wyjeżdżało z terenów wiejskich.

W województwie zachodniopomorskim, podobnie jak we wszystkich pozostałych województwach, miejsce pracy zdecydowanej większości osób wyjeżdżających do pracy znajdowało się w miastach (86,6%). Największą wartość tego wskaźnika zaobserwowano w województwie małopolskim (90,2%), a najniższą – w województwie kujawsko-pomorskim (80,5%).

W zbiorowości wyjeżdżających do pracy z województwa zachodniopomorskiego w 2011 r. przeważali mężczyźni, stanowiąc 60,8% ogółu wyjeżdżających (11,6 tys. osób). We wszystkich województwach wyjeżdżało poza województwo do pracy więcej mężczyzn niż kobiet. Najwięcej mężczyzn wyjeżdżało do pracy z województwa świętokrzyskiego (67,5% ogółu wyjeżdżających). Najwyższy odsetek kobiet przekraczających w drodze do pracy granicę województwa zamieszkania wystąpił w 2011 r. w województwie podlaskim (41,3%).

W 2011 r. najczęściej wyjeżdżających do pracy z województwa zachodniopomorskiego stanowili pracownicy w wieku 25-34 lata (tj. 37,6% wyjeżdżających ogółem). W grupach wieku 35-44 i 45-54 lata ich udział był nieco niższy i wynosił odpowiednio 23,2% i 17,1%. Zdecydowanie najmniej osób, które wyjeżdżały do pracy poza województwo zachodniopomorski miało 65 lat i więcej (0,5%). Analogiczne tendencje obserwowano we wszystkich województwach.

Wyjeżdżający do pracy z gmin województwa zachodniopomorskiego

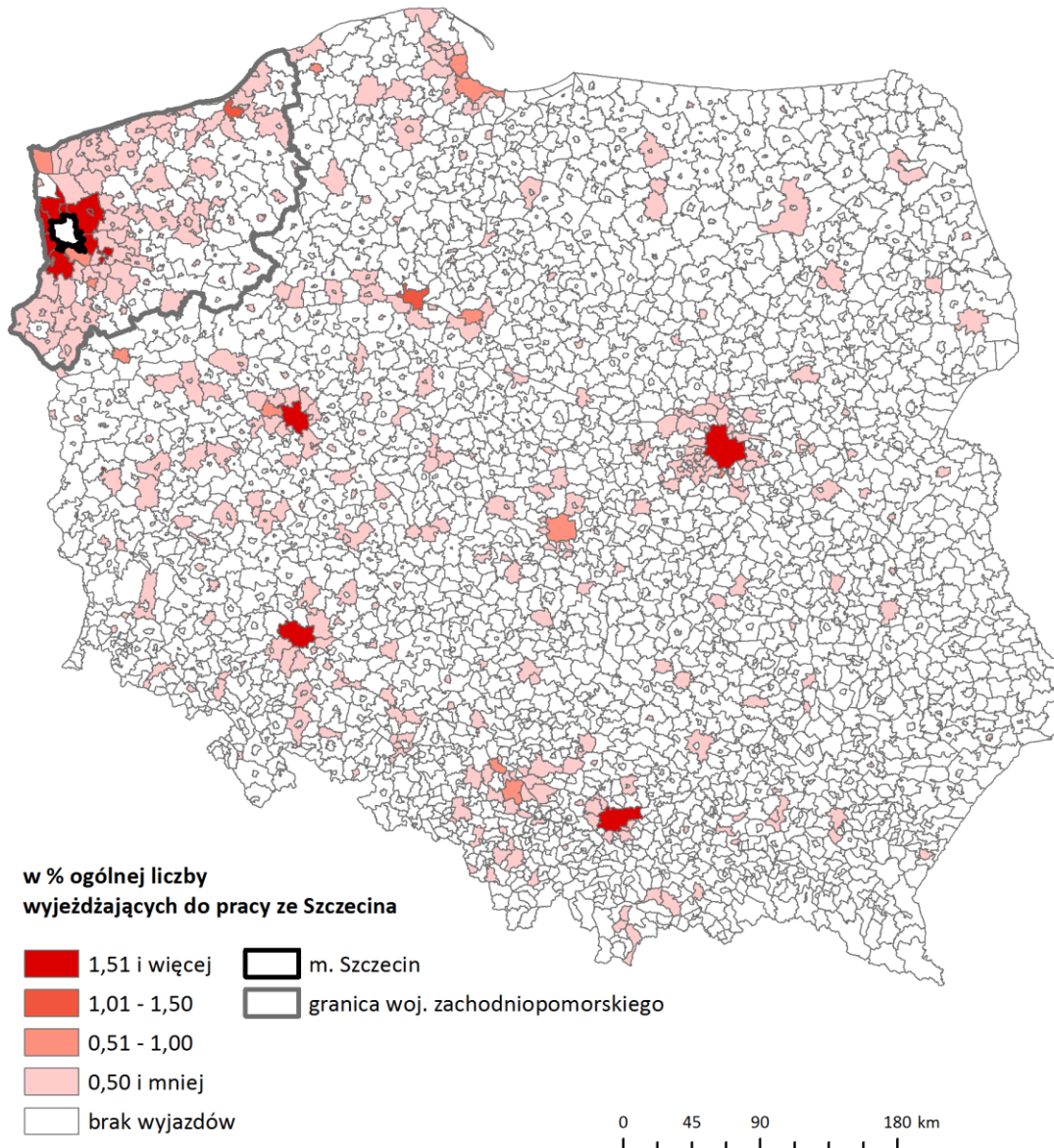

Wśród 10 gmin województwa zachodniopomorskiego o największej liczbie wyjeżdżających do pracy było 8 miast. Najwięcej pracowników najemnych wyjeżdżało ze Szczecina (8,6 tys. osób, tj. 8,8% ogółu wyjeżdżających do pracy z gmin województwa zachodniopomorskiego), Stargardu Szczecińskiego (4,3 tys. osób, tj. 4,3%), Koszalina (4,1 tys. osób, tj. 4,2%) i z Gryfina (2,9 tys. osób, tj. 3,0%). Najmniej wyjeżdżających do pracy poza gminę zamieszkania zanotowano w gminach: Nowe Warpno (obszar wiejski), Rewal, Drawno (miasto), Nowe Warpno (miasto) i Dziwnów (obszar wiejski) – po mniej niż 100 osób.

Gminy województwa zachodniopomorskiego o największej liczbie wyjeżdżających do pracy

Pozycja	Gmina	Rodzaj gminy	Wyjeżdżający do pracy	
			ogółem	w % wyjeżdżających do pracy z gmin województwa zachodniopomorskiego
1.	M. Szczecin	miejska	8595	8,8
2.	Stargard Szczeciński	miejska	4254	4,3
3.	M. Koszalin	miejska	4111	4,2
4.	Gryfino – miasto	miejsko-wiejska	2939	3,0
5.	Police – miasto	miejsko-wiejska	1851	1,9
6.	Wałcz	wiejska	1466	1,5
7.	Dobra (Szczecińska)	wiejska	1441	1,5
8.	Goleniów – miasto	miejsko-wiejska	1428	1,5
9.	Białogard	miejska	1411	1,4
10.	Szczecinek	miejska	1409	1,4

Wyjeżdżający do pracy ze Szczecina według gmin

W 2011 r. liczba wyjeżdżających do pracy ze Szczecina wyniosła 8,6 tys. osób.

Pracownicy najemni mieszkający w Szczecinie wyjeżdżali do pracy poza województwo zachodniopomorskie do 335 gmin, z których najwięcej znajdowało się w województwie wielkopolskim (63 gminy; w których pracowało 18,8% wyjeżdżających do pracy ze Szczecina ogółem), mazowieckim (odpowiednio 52; 15,5%) i dolnośląskim (30; 9,0%). Najliczniejsze grupy tych osób wyjeżdżały do Warszawy i Poznania, a ich udział w ogólnej liczbie wyjeżdżających ze Szczecina wynosił odpowiednio 14,7% i 3,8%.

Wyjazdy ze Szczecina do pracy na terenie województwa zachodniopomorskiego w 2011 r. koncentrowały się głównie w gminach sąsiadujących z tym miastem. Wyjeżdżający do pracy ze Szczecina najczęściej podróżowali do gminy wiejskiej Dobra (Szczecińska) – 12,9% ogółu wyjeżdżających mieszkańców Szczecina; części miejskiej gminy miejsko-wiejskiej Police – 12,2%; gminy wiejskiej Kołbaskowo – 4,8%.

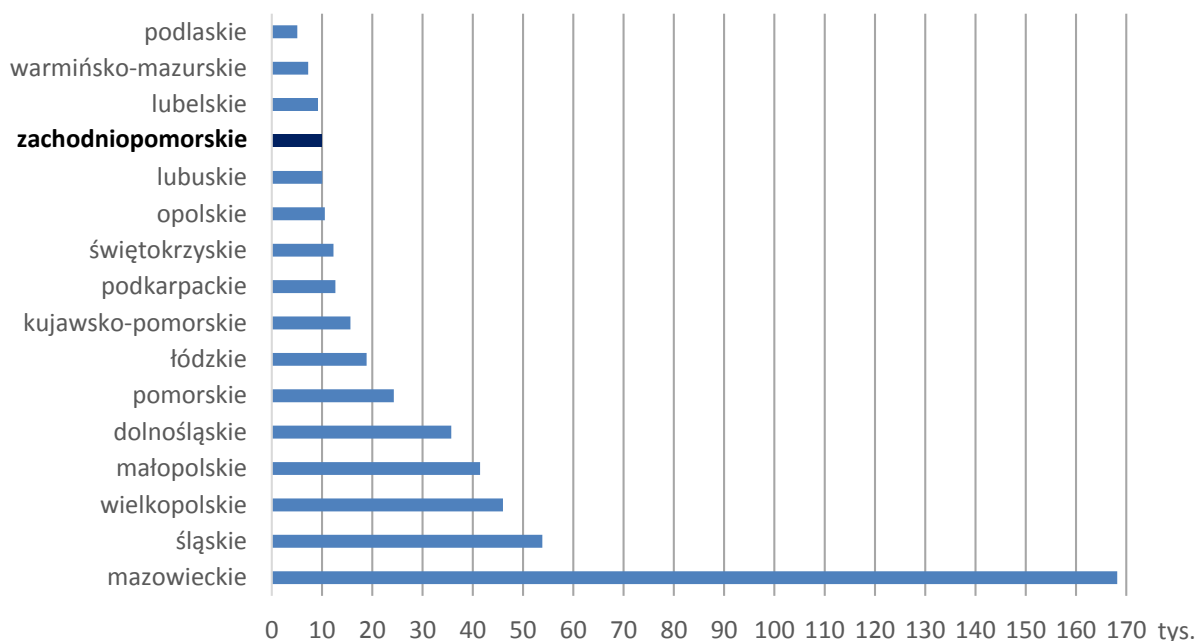
Struktura wyjeżdżających do pracy ze Szczecina według wybranych kryteriów

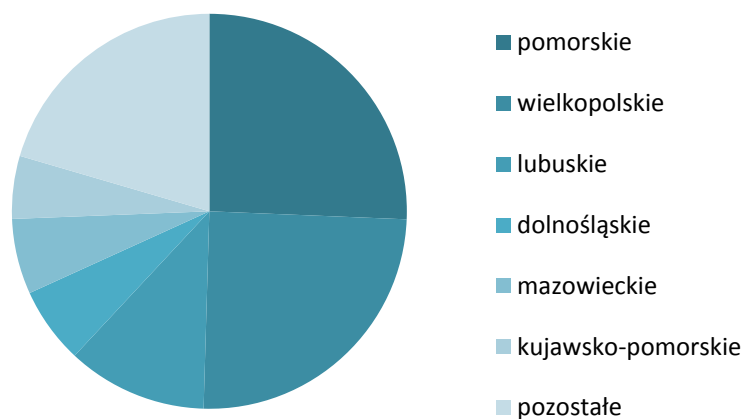
Wśród wyjeżdżających do pracy ze Szczecina większość stanowiły osoby, których miejsce pracy znajdowało się w innym mieście (65,9%). Analizując zbiorowość wyjeżdżających pod względem płci można zauważyć przewagę mężczyzn (59,0%). Spośród wyjeżdżających najwięcej było osób w wieku 25-34 lata (38,2%), kolejne grupy stanowiły osoby w wieku 35-44 i 45-54 lata (odpowiednio 24,8% i 17,8%). Zdecydowanie najmniej osób, które wyjeżdżały do pracy ze Szczecina miało 65 lat i więcej (0,8%).

PRZYJEŹDZAJĄCY DO PRACY

Przyjeżdżający do pracy do województw

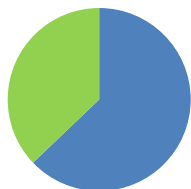
Kierunki przyjazdów do pracy do województwa zachodniopomorskiego według województw

Do pracy w województwie zachodniopomorskim przyjeżdżało w 2011 r. 10,0 tys. pracowników najemnych z innych województw. Najczęściej przyjeżdżały osoby mieszkające w województwie pomorskim (2,6 tys. osób, tj. 25,6% ogółu przyjeżdżających), wielkopolskim (2,5 tys. osób, tj. 24,8%) i lubuskim (1,1 tys. osób, tj. 11,5%). Najrzadziej przyjeżdżali do pracy w województwie zachodniopomorskim mieszkańcy województw: podlaskiego, świętokrzyskiego, podkarpackiego i opolskiego (po mniej niż 2% ogółu przyjeżdżających).

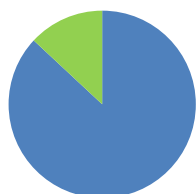
Struktura przyjeżdżających do pracy do województwa zachodniopomorskiego według wybranych kryteriów

Miejsce zamieszkania

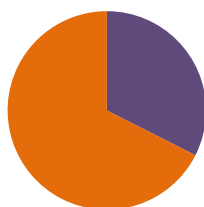
■ miasta ■ tereny wiejskie

Miejsce pracy

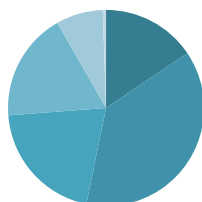
■ miasta ■ tereny wiejskie

Płeć

■ kobiety ■ mężczyźni

Grupy wieku

■ 15 - 24 lata ■ 25 - 34
 ■ 35 - 44 ■ 45 - 54
 ■ 55 - 64 ■ 65 lat i więcej

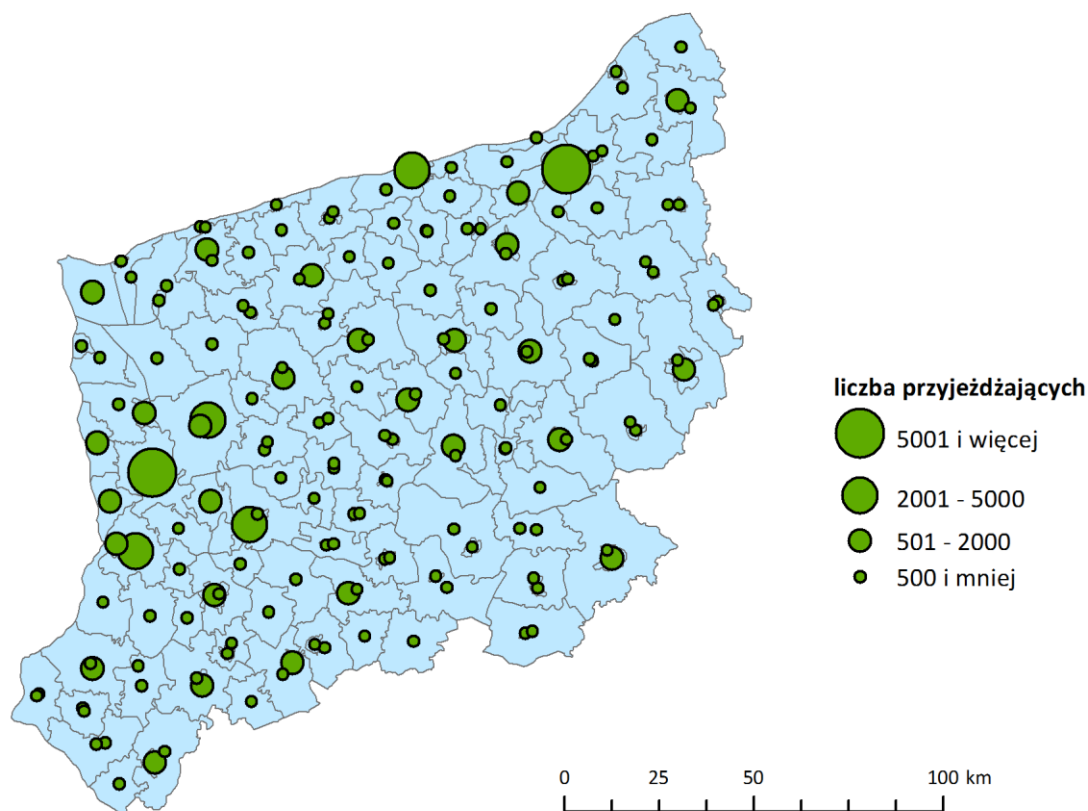
W 2011 r. w strukturze przyjeżdżających do pracy do województwa zachodniopomorskiego według miejsca zamieszkania większość (62,9%) stanowiły osoby zamieszkujące miasta. Największy odsetek przyjeżdżających do pracy z miast zanotowano w województwie mazowieckim (66,9%). Jedynie w województwie podkarpackim więcej osób przyjeżdżało do pracy z terenów wiejskich (50,2%) niż z miast.

W województwie zachodniopomorskim, podobnie jak we wszystkich pozostałych województwach, miejsce pracy zdecydowanej większości osób przyjeżdżających do pracy znajdowało się w miastach (86,9%). Największą wartość tego wskaźnika zaobserwowano w województwie mazowieckim (91,1%), a najniższą – w województwie wielkopolskim (64,8%).

W zbiorowości przyjeżdżających do pracy do województwa zachodniopomorskiego w 2011 r. przeważali mężczyźni, stanowiąc 67,5% ogółu przyjeżdżających (6,7 tys. osób). We wszystkich województwach przyjeżdżało do danego województwa do pracy więcej mężczyzn niż kobiet. Największy odsetek mężczyzn przyjeżdżał do pracy do województwa opolskiego (73,3% ogółu przyjeżdżających), natomiast kobiet – do województwa mazowieckiego (41,0%).

W 2011 r. najwięcej osób przyjeżdżających do pracy do województwa zachodniopomorskiego stanowili pracownicy w wieku 25-34 lata (37,7%). W grupach wieku 35-44 i 45-54 lata ich udział był nieco niższy i wynosił odpowiednio 20,6% i 17,9%. Zdecydowanie najmniej osób, które przyjeżdżały do pracy do województwa zachodniopomorskiego miało 65 lat i więcej (0,5%). Analogiczne tendencje obserwowano we wszystkich województwach.

Przyjeżdżający do pracy do gmin województwa zachodniopomorskiego

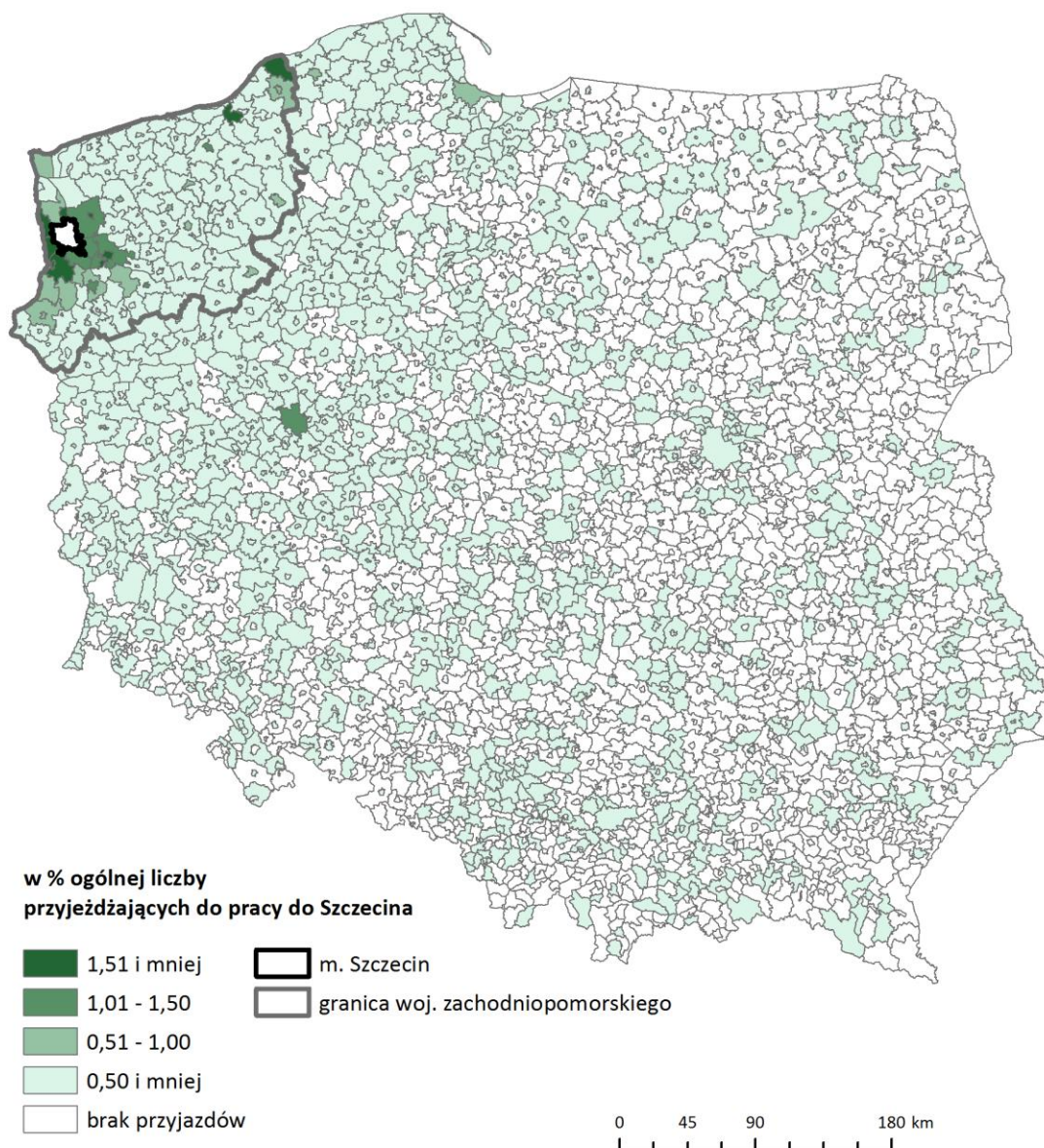

Listę 10 gmin z największą liczbą przyjeżdżających do pracy w województwie zachodniopomorskim w 2011 r. otwierał Szczecin, do którego przyjeżdżało z innych gmin 25,8 tys. pracowników najemnych. Na drugim miejscu znajdował się Koszalin (7,6 tys. przyjeżdżających do pracy). Wśród pozostałych gmin znalazło się 5 miast (z liczbą przyjeżdżających między 1,7 tys. a 2,8 tys.), jedna gmina wiejska (1,6 tys.) oraz dwa obszary wiejskie gmin miejsko-wiejskich.

Gminy województwa zachodniopomorskiego o największej liczbie przyjeżdżających do pracy

Pozycja	Gmina	Rodzaj gminy	Przyjeżdżający do pracy	
			ogółem	w % ogółu przyjeżdżających do pracy w gminach województwa zachodniopomorskiego
1.	M. Szczecin	miejska	25755	28,9
2.	M. Koszalin	miejska	7590	8,5
3.	Kołobrzeg	miejska	2789	3,1
4.	Stargard Szczeciński	miejska	2341	2,6
5.	Gryfino – obszar wiejski	miejsko-wiejska	2292	2,6
6.	Goleniów – miasto	miejsko-wiejska	2138	2,4
7.	Police – miasto	miejsko-wiejska	1745	2,0
8.	Szczecinek	miejska	1659	1,9
9.	Dobra (Szczecińska)	wiejska	1561	1,8
10.	Goleniów – obszar wiejski	miejsko-wiejska	1545	1,7

Przyjeżdżający do pracy do Szczecina według gmin

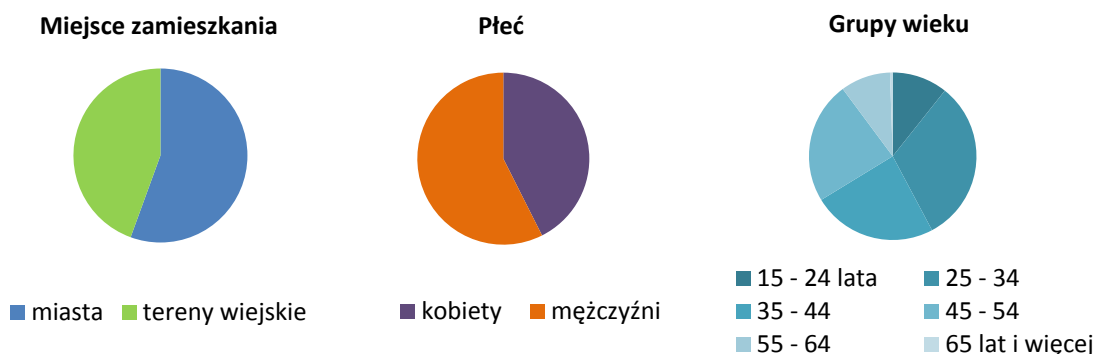

W 2011 r. 25,8 tys. pracowników najemnych przyjeżdżało do pracy do Szczecina z innych gmin w kraju.

Zdecydowanie najwięcej osób przyjeżdżających do pracy do Szczecina ma swoje miejsce zamieszkania w województwie zachodniopomorskim (81,3%). Ze 166 gmin tego województwa przyjeżdżało do jego stolicy 20,9 tys. osób. Najliczniejsze strumienie płynęły z gminy miejskiej Stargard Szczeciński – 9,0% ogółu przyjeżdżających do Szczecina; części miejskiej gminy miejsko-wiejskiej Police – 5,2%; gminy wiejskiej Dobra (Szczecińska) – 4,2%.

Pracownicy mieszkający poza województwem zachodniopomorskim (4,8 tys. osób) stanowili 18,7% ogólnej liczby przyjeżdżających do pracy do Szczecina. Byli to mieszkańcy 1119 gmin w kraju. Najwięcej z nich znajdowało się w województwie wielkopolskim (202; 18,1%), dolnośląskim (102; 9,1%) i pomorskim (100; 8,9%). Najliczniejsza grupa tych osób przyjeżdżała z Poznania, a jej udział w ogólnej liczbie przyjeżdżających do pracy do Szczecina wynosił 1,1%.

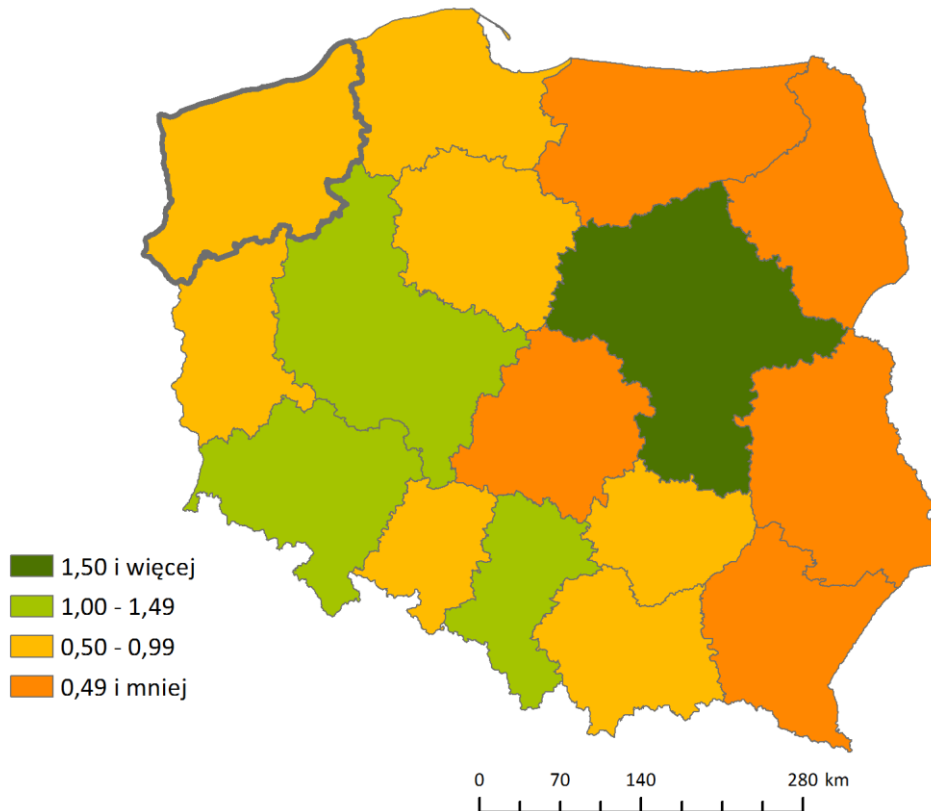
Struktura przyjeżdżających do pracy do Szczecina według wybranych kryteriów

Wśród przyjeżdżających do pracy do Szczecina większość stanowiły osoby, których miejsce zamieszkania znajdowało się w mieście (55,6%). Analizując zbiorowość przyjeżdżających pod względem płci można zauważyć przewagę mężczyzn (57,4%). Spośród przyjeżdżających najwięcej było osób w wieku 25-34 lata (31,5%), kolejne grupy stanowiły osoby w wieku 35-44 i 45-54 lata (odpowiednio 24,0% i 23,6%). Zdecydowanie najmniej osób, które przyjeżdżały do pracy do Szczecina miało 65 lat i więcej (0,5%).

IŁORAZ PRZEPEŁYWÓW

Iloraz przepływów związanych z zatrudnieniem według województw

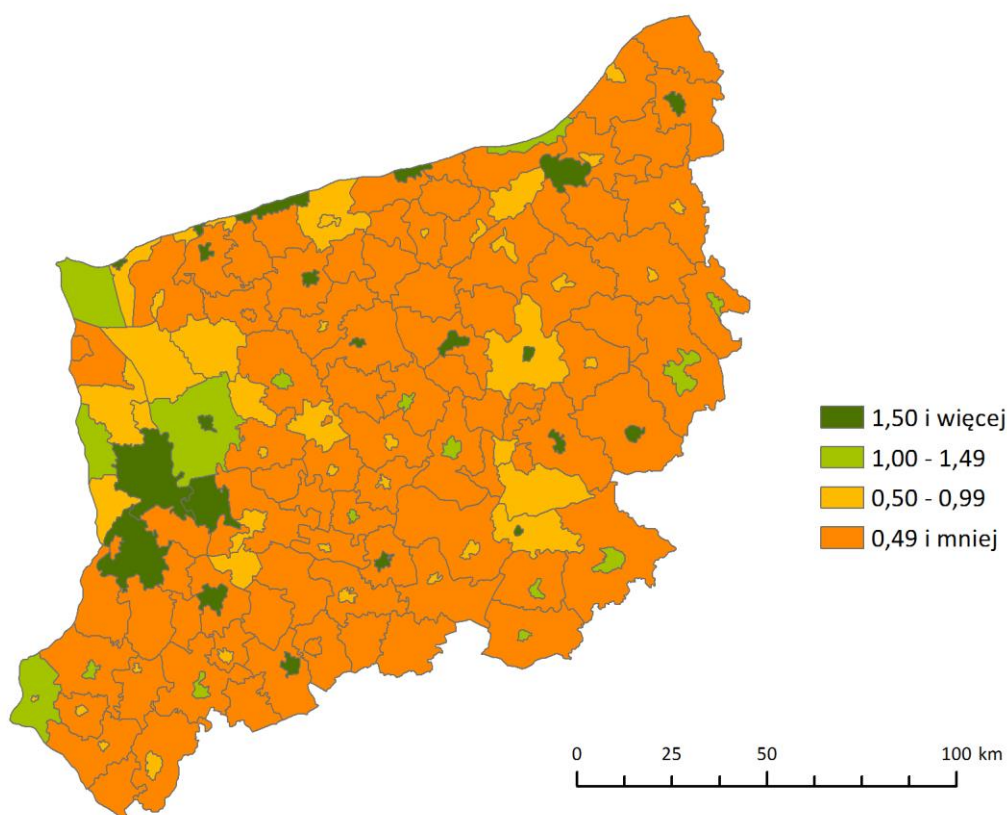

Stosunek liczby przyjeżdżających do pracy w danym województwie do liczby osób, które wyjeżdżają z niego do pracy w innym województwie można potraktować jako swoisty wskaźnik „atrakcyjności” określonego rynku pracy.

W województwie zachodniopomorskim wartość rozpatrywanego wskaźnika w 2011 r. wyniosła 0,52, co oznacza, iż na jedną osobę przyjeżdżającą do pracy do województwa zachodniopomorskiego przypadały dwie osoby wyjeżdżające do pracy do innego województwa. Wartość tego wskaźnika na zbliżonym poziomie zaobserwowano w województwach: kujawsko-pomorskim, lubuskim, opolskim, podkarpackim i świętokrzyskim.

W Polsce najwyższą wartość ilorazu przepływu miało województwo mazowieckie (5,03, tj. na jedną osobę wyjeżdżającą do pracy z tego województwa przypadało 5 osób przyjeżdżających do pracy z innych województw). Dużo niższymi wartościami tego wskaźnika, ale nadal powyżej jedności charakteryzowały się województwa: dolnośląskie, wielkopolskie oraz śląskie. Najmniejsze wartości omawianego wskaźnika, a co za tym idzie – najmniejszą „siłę przyciągania” miały dwa województwa: lubelskie i warmińsko-mazurskie, gdzie liczba wyjeżdżających do pracy w innym województwie była 3-krotnie wyższa od liczby przyjeżdżających do tych województw.

Iloraz przepływów związanych z zatrudnieniem według gmin województwa zachodniopomorskiego

Relatywnie największą „siłę przyciągania” w województwie zachodniopomorskim miała gmina wiejska Rewal, gdzie na jednego wyjeżdżającego przeciętnie przypadało siedmiu przyjeżdżających do pracy. Wśród 10 gmin z największą wartością analizowanego wskaźnika znajdowało się ponadto 8 miast i jeden obszar wiejski (Gryfino, z ilorazem 2,14). W Czaplinku, który znalazł się na drugim miejscu, średnio na 1 wyjeżdżającego do pracy przypadało prawie 4 przyjeżdżających. W Szczecinie, Resku i Barlinku było to odpowiednio 3 przyjeżdżających, a w Kamieniu Pomorskim, Kołobrzegu, Rechu i Gryficach przyjeżdżających do pracy było 2 razy więcej niż wyjeżdżających.

W grupie 10 gmin województwa zachodniopomorskiego z największą przewagą liczby wyjeżdżających do pracy nad liczbą przyjeżdżających znalazły się tylko obszary wiejskie gmin miejsko-wiejskich. Ilorazy przepływu zatrudnionych w tych gminach wynosiły od 0,02 (obszary wiejskie gmin Dobrzany i Nowe Warpno) do 0,07 (obszary wiejskie gmin Łobez i Nowogard).

Gminy województwa zachodniopomorskiego z największą przewagą liczby przyjeżdżających do pracy nad liczbą wyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Gmina	Iloraz przepływów
Rewal	7,03
Czaplinek – miasto	3,50
Szczecin	3,00
Resko – miasto	2,99
Barlinek – miasto	2,68
Kamień Pomorski – miasto	2,26
Kołobrzeg	2,20
Recz – miasto	2,19
Gryfino – obszar wiejski	2,14
Gryfice – miasto	2,10

Gminy województwa zachodniopomorskiego z największą przewagą liczby wyjeżdżających do pracy nad liczbą przyjeżdżających do pracy w 2011 r.

Gmina	Iloraz przepływów
Nowe Warpno – obszar wiejski ...	0,02
Dobrzany – obszar wiejski	0,02
Lipiany – obszar wiejski	0,03
Drawno – obszar wiejski	0,04
Tuczno – obszar wiejski	0,05
Ińsko – obszar wiejski	0,06
Człopa – obszar wiejski	0,06
Chociwel – obszar wiejski	0,06
Nowogard – obszar wiejski	0,07
Łobez – obszar wiejski	0,07